

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMP/OSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIER
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013
Investește în oameni!

Diferit
nu înseamnă anormal!

www.combat.info.ro

Cuvânt înainte

Pentru persoanele cu dizabilități, asigurarea dreptului la muncă reprezintă garanția participării active la viața comunității, a unei vieți independente și presupune crearea unui cadru adecvat, cuprinzând elemente ca: ocuparea și păstrarea locului de muncă, adaptarea locului de muncă, sănătatea și securitatea, orientarea profesională, formarea continuă și altele. Fiind preocupați de măsurile necesare pentru găsirea și menținerea unui loc de muncă de către persoanele cu dizabilități, precum și de modul de determinare a unei mai mari implicări a colectivităților în problematica incluziunii ne-am propus prin proiectul COMBAT dezvoltarea unor soluții active pentru susținerea incluziunii pe piața muncii a persoanelor cu dizabilitati atat prin prisma angajatorilor cat si prin prisma angajatului cu dizabilitati.

Proiectul COMBAT propune o abordare integrată a accesului pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, atât din perspectiva angajatorului, cât și din perspectiva angajatului – persoană cu dizabilități sau nu. Pe termen scurt, se propune derularea de activități de consiliere și formare pentru angajatori și angajați și, pe termen lung, se propune elaborarea de pachete de măsuri legislative ce vizează domeniul ocupării forței de muncă, formării profesionale și accesibilizării locurilor de muncă.

Abordarea de tip economic este îmbinată cu una sociala, prin integrarea persoanelor cu dizabilități urmărindu-se schimbarea mentalităților, crearea unui sentiment de utilitate în cadrul societății și crearea de legături profesionale și personale. Pe de altă parte, proiectul nu se referă doar la încurajarea schimbării pentru persoana cu handicap și dobândirea de abilități profesionale, cât și la adaptarea locului de muncă și schimbarea mentalităților în cadrul comunității.

Obiectivul general

- Facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități

Obiectivele specifice ale proiectului vizează:

- Dezvoltarea de instrumente privind adaptarea locului de muncă prin prisma persoanei cu dizabilități, a angajatorilor și a locurilor de muncă propriu-zise;
- Dezvoltarea unui centru de consiliere și asistență pentru dezvoltarea de noi locuri de muncă adaptate;
- Realizarea unei campanii de informare și conștientizare privind accesul pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități

---

Parteneriatul proiectului

BENEFICIAR

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale – este structura principală cu rol de sinteza și coordonare a aplicării strategiei și politicilor guvernului în domeniile muncii, familiei, egalității de șanse și protecției sociale, îndeplinind funcțiile de elaborarea a strategiilor, programelor și proiectelor de acte normative prin care se asigură punerea în aplicare a programului de guvernare în domeniul muncii, familiei, egalității de șanse și protecției sociale.

PARTENER

Colegiul Național al Asistenților Sociali - reprezintă interesele profesiei de asistent social și acționează prin toate mijloacele conferite de lege pentru dezvoltarea acesteia și pentru ridicarea prestigiului ei în cadrul vieții sociale. Fiind o autoritate profesională în domeniu, Colegiul Național al Asistenților Sociali participă în mod activ la elaborarea normelor și a actelor normative care reglementează domeniul asistenței sociale prin atribuțiile conferite de legislația în vigoare, apără și promovează drepturile și interesele membrilor săi la nivel local, național și internațional în concordanță cu normele deontologice ale profesiei.

Beneficiarii proiectului

Persoane cu dizabilități	100
Femei	200
Manageri	20
Angajați	600
Angajați ai administrației publice locale	100
Personal al agențiilor publice/private care furnizează servicii sociale și de ocupare grupurilor vulnerabile	100
Personal al organizațiilor societății civile	100
Voluntari	100

Cele patru ghiduri concepute de specialiști cu experiență în domeniul dizabilității și asistenței sociale au fost elaborate în conformitate cu termenii stabilite în graficul de activități aferent implementării proiectului.

Aceste ghiduri au menirea de a dezvolta un cadru eficient de promovare a unor măsuri necesare legate de identificarea nevoilor specifice ale persoanelor cu handicap în vederea incluziunii acestora pe piața muncii, de asistență în căutarea unui loc de muncă pentru persoane cu handicap, de dezvoltarea de noi locuri de muncă protejate și de dezvoltarea serviciilor de îngrijire și asistență pentru persoanele cu handicap dependente, în vederea sprijinirii și integrării acestora pe piața muncii.

Ghidul privind identificarea nevoilor specifice ale persoanelor cu handicap pentru incluziunea pe piața muncii.

Scopul acestui ghid este acela de a familiariza atât persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă cât și specialiștii din domeniul asistenței sociale din cadrul instituțiilor publice și private, cu privire la principalele aspecte care trebuie luate în considerare atunci când se dorește identificarea unui set de nevoi specifice persoanelor cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă. Ghidul a fost structurat în 5 capitole distincte și conține seturi de informații care răspund la câteva dintre cele mai frecvente întrebări care apar atunci când o persoană cu handicap dorește să se încadreze în piața muncii.

Ghidul privind asistența în căutarea unui loc de muncă pentru persoane cu dizabilități.

Acest ghid se adresează persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, potențialilor angajatori ai acestora, trainerilor în domeniu, și angajaților din domeniul social care lucrează în permanență cu persoanele cu dizabilități. Ghidul conține capitole referitoare la asistența și consilierea în căutarea unui loc de muncă, transformarea dizabilității în abilitate, descrierea traseului angajat-angajator-loc de muncă, etapele procesului de ocupare a unui loc de muncă, metode și instrumente utilizate în procesul de căutarea a unui loc de muncă.

Ghidul privind dezvoltarea de noi locuri de muncă protejate

Acest ghid este axat pe descrierea măsurilor de promovare activă a ocupării și incluziunii pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, oferind un set de priorități de măsuri și acțiuni precum și exemple de activități ale unor unități protejate din România.

Ghidul cuprinde capitole ce conțin cadrul legislativ național și european cu privire la condițiile de angajare ale persoanelor cu dizabilități, motivațiile și beneficiile pentru crearea de locuri de muncă adaptate, precum și sugestii privind dezvoltarea serviciilor de pregătire și formare profesională, domeniile și ariile în care se pot crea locuri de muncă adaptate și protejate pentru persoane cu dizabilități.

Ghid privind dezvoltarea serviciilor de îngrijire/asistență pentru persoanele cu handicap dependente, în vederea sprijinirii integrării pe piața muncii. Vizite de studiu în ateliere protejate/ unități protejate în cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, pentru analiză și identificare de modele de bună-practică.

Scopul acestor vizite de studiu îl reprezintă colectarea de bune practici privind măsurile și intervențiile suport în sprijinul integrării profesionale a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii din România. Până în prezent au fost realizate 4 vizite de studiu care conform planului proiectului au avut drept obiectiv colectarea de bune practici privind măsurile și intervențiile suport în sprijinul integrării profesionale a persoanelor cu handicap pe piața muncii din România.

Înființarea Centrului de Consiliere și Asistență pentru Dezvoltarea de Noi Locuri de Muncă Adaptate (CCA)

Prejudecățile sunt un obstacol important întâmpinat de persoanele cu dizabilități în obținerea unui loc de muncă. Informarea angajatorilor cu soluțiile de sprijin pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, pe de o parte, și schimbarea atitudinii angajaților fără dizabilități față de cei cu dizabilități este un obiectiv al acestui proiect și implicit al CCA.

Centrul de consiliere și asistență pentru dezvoltarea de noi locuri de muncă adaptate(CCA) a fost înființat în ultimul trimestru al anului 2011, începutul anului II de implementare al proiectului COMBAT. Rezultatul anticipat îl reprezintă constituirea și dotarea CCA, selecția și instruirea specialiștilor și elaborarea procedurilor specifice de lucru.

Colectivul CCA este alcătuit din: 1 coordonator centru, 1 secretar administrativ, 4 asistenți sociali(manageri de caz), 1 psiholog, 1 consilier juridic, 1 coordonator voluntari. Suntem o echipă tânără și dinamică, mereu la curent cu toate informațiile din domeniu.

Beneficiarii centrului sunt pe de o parte, persoanele cu dizabilități adulte aflate în căutarea unui loc de muncă precum și angajatorii/potențialii angajatori ai persoanelor cu dizabilități, prin consilierea acestora privind accesul pe piața muncii și accesibilizarea locului de muncă.

Realizarea unei Campanii de Informare și Conștientizare la nivel național

Prin intermediul Campaniei de Informare propuse se urmărește creșterea gradului de informare a persoanelor cu dizabilități cu privire la oportunitățile disponibile pe piața muncii, precum și creșterea gradului de informare al angajatorilor (organizații publice și private) cu privire la posibilitățile de angajare a persoanelor cu

---

dizabilități, precum și modul de integrare a acestora în cadrul echipelor de lucru prezente. Campania va avea atât o componentă media (spoturi TV, web), cât și una scrisă (ghiduri, broșuri, pliante), materialele informative urmând a fi distribuite în toate regiunile, către angajatori din sectorul public și privat, către ONG-uri cu activitate în domeniul protecției sociale și către organizații ce oferă consiliere în domeniul ocupării forței de muncă.

Scopul acestei campanii este:

Campania va fi concentrată pe mediul urban și va avea atât o componentă media, cât și una scrisă, materialele informative urmând a fi distribuite la nivel național.

Inființarea unei biblioteci on-line în domeniul accesibilității funcționale și accesibilă

Pe termen lung, obiectivul bibliotecii online va fi să asigure acoperirea tuturor categoriilor de beneficiari ai proiectului cu materiale de referință din domenii precum: psihopedagogie specială, asistență socială, psihologie, legislație în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități etc. inclusiv cu ajutorul materialelor audiovizuale. Formarea angajaților din organizații relevante precum furnizorii de servicii de ocupare, administrațiile locale și angajatori ai persoanelor cu handicap pentru a le îmbunătăți acestora modalitatea de abordare în activitatea desfășurată cu sau pentru persoanele cu handicap

Se urmărește:

- Realizarea unei analize privind identificarea, selectarea și stabilirea necesarului de instruire a specialiștilor;
- Elaborarea programei de formare;
- Organizarea de cursuri de formare în cele 8 regiuni de dezvoltare - Acces pe piața muncii.

Programul de voluntariat al proiectului COMBAT

Activitatea de voluntariat reprezintă suportul oferit centrului în activități specifice identificate și monitorizate de coordonatorul de voluntari. În procesul de facilitare a integrării sociale a persoanelor cu dizabilități, proiectul își propune implicarea unui număr de 100 de voluntari. Voluntarii COMBAT se pot implica în realizarea campaniei de informare și conștientizare privind accesul pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități prin difuzarea materialelor informative dar și în activitățile de informare a angajatorilor referitoare la adaptarea locului de muncă prin însoțirea asistentul social în vizitele programate cu angajatorii, pot ajuta la găsirea de noi contacte, crearea și administrarea unei rețele de angajatori.

Povești de succes

Doamna F. R. a venit la Centrul de Consiliere și Asistență având o motivație puternică de a-și găsi un loc de muncă. Ne-a impresionat cu încrederea și optimismul pe care le-a oferit și dorința de a învăța cât mai multe despre modalitățile de a căuta un loc de muncă și de a se promova pentru a fi un candidat cu șanse crescute pe piața muncii. Timp de o lună a participat la ședințele de consiliere individuale și de grup și a dovedit încă o dată perseverență și conștiinciozitate. Doamna F. R. este o persoană ce are o dizabilitate fizică din naștere (focomolie braț stâng și distrofie corneeană) și a rămas fără loc de muncă în urmă cu două luni. Calitățile pe care le-a demonstrat în timpul programului de consiliere și implicarea responsabilului de caz au făcut ca povestea dumneaei să devină o poveste de succes a Centrului de Consiliere.

În mai puțin de o lună, căutând locuri de muncă împreună cu responsabilul de caz, a reușit să fie selectată la un interviu pentru postul de agent de curățenie. În urma acestui interviu a fost angajată în regim part-time într-un centru comercial important din București. Impresiile pozitive de la locul de muncă pe care ni le-a împărtășit, nu pot decât să ne aducă satisfacții și să ne mențină entuziasmul ... Însă povestea doamnei nu se încheie aici ..... Doamna va primi și un curs de calificare în domeniul serviciilor sociale, pentru a putea lucra în sectorul de activitate în care are un interes crescut și în care aptitudinile personale demonstrează compatibilitatea cu aceștia potențialul ce poate fi valorificat.

Testimoniale

“Centrul de Consiliere și Asistență este un centru foarte bun pentru că ajută mult în sprijinul persoanelor cu dizabilități. Mi-a plăcut la centru dumneavoastră pentru că v-ați implicat în totalitate în sprijinul și consilierea noastră.

Asistentul social m-a ajutat și m-a sprijinit foarte mult prin sfaturile și consilierea lui. M-a ajutat să-mi realizez un CV corect și să-l aplic pe ejobs, să depun un anunț publicitar în ziarul Anunțul Telefonic și la Crucea Roșie pentru a îmi găsi un loc de muncă și pentru a face cursuri de formare ca bonă calificată.”

Cu mulțumiri, C. R. (beneficiară grupa 3)

Mulțumim tuturor colaboratorilor care au răspuns apelului nostru de a ne trimite beneficiari persoane cu dizabilități în căutarea unui loc de muncă și în special: ALOFM sector 6, DGASPC sector 6, ALOFM sector 5, DGASPC sector 5, DGASPC sector 1, DGASPC sector 2, precum și angajatorilor care au arătat o deschidere deosebită în colaborarea cu CCA pentru derularea perioadelor de study visit/ perioada de practică, pentru cunoașterea problematicei accesibilizării locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, PĂRINTELII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIER
REGIONAL PENTRU PDSU
REGIUNEA BUCUREȘTI-ILFOV

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, PĂRINTELII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013
Investește în oameni!

COMBAT - Consiliere, Ocupare, Schimbarea Mentalităților,
Eliminarea Barierei, Accesibilizare, Training
ID 63885

Titlul programului: Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Titlul proiectului: COMBAT - Consiliere, Ocupare, Schimbarea Mentalităților,
Eliminarea Barierei, Accesibilizare, Training

Editorul materialului: Colegiul Național al Asistenților Sociali

Data publicării: 2012

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu
poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului